

PA1P — Gwneud cais am brofiant

Mae'r ffurflen hon ar gyfer gwneud cais pan fydd yr unigolyn sydd wedi marw wedi gadael ewyllys

Rhestr wirio – cyn ichi anfon eich ffurflen gais i Adran Brofiant GLITEF, bydd angen i chi amgáu'r canlynol. Rhaid cwblhau'r rhestr wirio hon. Os nad ydych yn amgáu'r holl ddogfennau angenrheidiol, bydd hynny'n arafu'r broses o ymdrin â'ch cais. Dylech gadw copïau o'r holl ddogfennau rydych yn eu hanfon.

- PA1P – Gwneud cais am brofiant (y ffurflen hon) – pan fydd yr unigolyn sydd wedi marw wedi gadael ewyllys.
- Ffurflen Crynodeb Treth Etifeddiant: Mae'n rhaid i chi amcangyfrif gwerth yr ystad cyn llenwi'r ffurflen hon. Os na fyddwch yn gwneud hyn, efallai y bydd yn arafu'r broses o ymdrin a'ch cais.
- Yr ewyllys wreiddiol olaf ac unrhyw godisiliau a wnaed ers yr ewyllys honno.
- Copi o unrhyw ewyllysiau tramor neu unrhyw ewyllysiau sy'n delio ag asedau a ddelir y tu allan i Gymru a Lloegr (ac os nad ydynt yn Saesneg, cyfieithiad Saesneg).
- Copi swyddogol (**nid** llungopi) o'r dystysgrif marwolaeth, neu dystysgrif interim y crwner ar gyfer yr unigolyn a fu farw.
- Unrhyw ddogfennau eraill y gofynnir amdanynt yn y ffurflen hon. Gofynnir ichi eu rhestru yma:

Yn ogystal â'r ffi am wneud cais, codir ffi am bob copi swyddogol o'r Grant Cynrychiolaeth a ddarparwn.

Faint o gopïau swyddogol o'r Grant Cynrychiolaeth sydd eu hangen arnoch i'w defnyddio **yn** y Deyrnas Unedig?

Faint o gopïau swyddogol o'r Grant Cynrychiolaeth sydd eu hangen arnoch i'w defnyddio **y tu allan** i'r Deyrnas Unedig?

Ffi am wneud cais

£

Ffi am wneud copïau

£

Cyfanswm ffoedd

£

- Siec/archeb bost yn daladwy i 'GLITEF' mewn perthynas â ffoedd GLITEF. Ysgrifennwch enw'r unigolyn sydd wedi marw ar gefn y siec.

Os oes arnoch angen cymorth i llenwi'r ffurflen hon ffoniwch

**Llinell Gymorth
Profiant
0300 303 0654**

Ni allwn roi cyngor cyfreithiol

A wyddoch bod modd i chi wneud cais ar-lein?

Ewch i www.gov.uk/gwneud-cais-am-brofiant Os nad ydych yn teimlo'n hyderus yn defnyddio'r rhyngrwyd, neu os nad oes gennych fynediad at gyfrifiadur neu ffôn clyfar, ffoniwch y Llinell Cymorth Digidol ar 03300 160051 a fydd yn eich helpu.

Peidiwch ag atodi unrhyw beth neu ddileu unrhyw beth o'r ewyllys wreiddiol/codisiliau. Hefyd, cofiwch gadw copi ar gyfer chi eich hun.

Anfonwch eich ffurflen a'r dogfennau angenrheidiol gyda'ch taliad i: Adran Brofiant GLITEF, PO Box 12625, Harlow, CM20 9QE

ADRAN A – GWYBODAETH BERSONOL

1. Manylion y ceisydd (ceiswyr) – Rhaid i bob ceisydd fod dros 18 oed a gall uchafswm o 4 ceisydd wneud cais

1.1 Teitl ac enw llawn, yn cynnwys enwau canol y **ceisydd cyntaf**

Teitl

--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) cyntaf

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) canol

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfenw

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.2 A yw eich enw yn wahanol yn yr ewyllys a'r codisil?

Ydy, nodwch yr enw fel y mae'n ymddangos yn yr ewyllys neu'r codisil yn y blwch isod.

--

Nac ydy

**Defnyddiwch
BRIFLYTHRENAU a
thiciwch y blychau sy'n
berthnasol.**

Nodyn 1.1 –

bydd yr holl ohebiaeth, gan gynnwys y Grant Cynrychiolaeth, yn cael ei hanfon at y ceisydd cyntaf a enwir yn yr adran hon.

Rhestrwch y ceiswyr sy'n dymuno cael eu henwi ar y grant yn unig yn yr adran hon; bydd gofyn iddynt lofnodi'r ddogfen hon. Nodwch fod rhaid i'r enwau a ddarperir gennych yma gyfateb i'r enwau a roddir ar eich ID. e.e. pasport neu drwydded yrru.

Pan nad oes ysgutor yn gwneud cais a bod pobl o dan 18 oed yn cael budd o'r ystad, yna bydd angen dau geisydd (neu o leiaf dau) yn adran A. Efallai y byddwch eisiau cysylltu ag Adran Brofiant GLITEF i ofyn am wybodaeth ynghylch pwy sy'n gymwys i wneud cais.

1.3 Eich cyfeiriad

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.4 Eich rhif ffôn cartref

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.5 Eich rhif ffôn symudol/gwaith

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.6 Eich cyfeiriad e-bost

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nodyn 1.6 – Byddwn yn cysylltu â chi gydag unrhyw ymholiadau drwy'r cyfeiriad e-bost hwn.

Anelwn at gysylltu â chi o fewn 10 diwrnod gwaith o gael eich cais..

1.7 Teitl ac enw llawn, yn cynnwys enwau canol yr **ail geisydd**

Teitl

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) cyntaf

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) canol

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfenw

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.8 A yw eu henw yn wahanol yn yr ewyllys a'r codisil?

Ydy, nodwch yr enw fel y mae'n ymddangos yn yr ewyllys neu'r codisil yn y blwch canlynol

--

Nac ydy

1.9 Eu cyfeiriad

Adeilad a stryd

--

Ail linell y cyfeiriad

--

Tref neu ddinas

--

Sir (dewisol)

--

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--

1.10 Eu cyfeiriad e-bost

1.11 Teitl ac enw llawn, yn cynnwys enwau canol y **trydydd ceisydd**

Teitl

--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) cyntaf

Enw(au) canol

Cyfenw

1.12 A yw eu henw yn wahanol yn yr ewyllys a'r codisil?

Ydy, nodwch yr enw fel y mae'n ymddangos yn yr ewyllys neu'r codisil yn y blwch canlynol

--

Nac ydy

1.13 Eu cyfeiriad

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.14 Eu cyfeiriad e-bost

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.15 Teitl ac enw llawn, yn cynnwys enwau canol y **pedwerydd ceisydd**

Teitl

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) cyntaf

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) canol

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfenw

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.16 A yw eu henw yn wahanol yn yr ewyllys a'r codisil?

Ydy, nodwch yr enw fel y mae'n ymddangos yn yr ewyllys neu'r codisil yn y blwch canlynol

Nac ydy

1.17 Eu cyfeiriad

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.18 Eu cyfeiriad e-bost

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ADRAN B

Bydd yr wybodaeth a ddarperir gennych yn yr adran hon yn sail i'ch datganiad gwirionedd, a chaiff ei chadw fel cofnod cyhoeddus.

2. Yngylch yr unigolyn sydd wedi marw

2.1 Enw(au) cyntaf (gan gynnwys pob enw canol) fel maent yn ymddangos ar y Dystysgrif Marwolaeth

2.2 Cyfenw fel mae'n ymddangos ar y Dystysgrif Marwolaeth

2.3 Cyfeiriad Parhaol

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Cod post

2.4 Dyddiad geni

2.5 Dyddiad marwolaeth

2.6 A oedd yr unigolyn a fu farw yn cael ei adnabod wrth unrhyw enw arall y byddai wedi'i ddefnyddio i ddal asedau?

Oedd, **ewch i gwestiwn 2.7**

Nac oedd, **ewch i gwestiwn 2.8**

Os oes arnoch angen cymorth
i lenwi'r ffurflen hon ffoniwch

**Llinell Gymorth
Profiant**

0300 303 0654

Ni allwn roi cyngor cyfreithiol

2.7 Rhowch fanylion unrhyw enwau eraill yr oedd yr unigolyn a fu farw yn eu defnyddio i ddal asedau.

Enw Llawn

--

2.8 A oedd yr unigolyn a fu farw yn byw yn barhaol yng Nghymru a Lloegr ar ddyddiad ei farwolaeth, neu'n bwriadu dychwelyd i Gymru a Lloegr i fyw'n barhaol? (I ddibenion cyfreithiol, golyga hyn bod eu domisil yng Nghymru a Lloegr. Efallai yr hoffech gael cyngor cyfreithiol ynghylch hyn.)

- Oedd
 Nac oedd

2.9 Beth oedd statws priodasol yr unigolyn a fu farw adeg eu marwolaeth?

- Erioed wedi priodi
 Gweddwr, ei b/phriod neu ei b/phartner sifil cyfreithlon wedi marw ynghynt
 Wedi priodi/mewn partneriaeth sifil - nodwch y dyddiad

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Wedi ysgaru/partneriaeth sifil wedi diddymu - nodwch y dyddiad

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Ymwahaniad cyfreithiol – nodwch y dyddiad

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.10 Beth yw enw'r llys lle y cyhoeddwyd y Dyfarniad Absoliwt, y Dyfarniad Diddymu Partneriaeth neu'r Dyfarniad Ymwahaniad Cyfreithiol?

--

2.11 A oedd yr unigolyn a fu farw yn berchen ar unrhyw asedau tramor?

- Oedd, cyfanswm gwerth eu hasedau tramor (heb gynnwys tai neu dir) yw

£

--

- Nac oedd

Nodyn 2.7 – Rhaid i'r enwau hyn fod yn rhai a fydd yn ymddangos ar y grant oherwydd bod ased yn yr enw hwnnw. Nid ydym angen gwybod manylion yr ased.

Nodyn 2.8 – Ystyr byw'n barhaol yw bod cartref parhaol yr unigolyn a fu farw yng Nghymru a Lloegr neu fod eu prif gartref yno ar ddyddiad eu marwolaeth neu eu bod yn bwriadu dychwelyd i Gymru a Lloegr i fyw'n barhaol.

Nodyn 2.9 –partneriaeth sifil yw perthynas o'r un rhyw sydd wedi'i chofrestru yn unol â Deddf Partneriaeth Sifil 2004. Priodas yw seremoni gyfreithiol a gynhelir yn y DU o dan Ddeddfau Priodasau 1949, 1994 a Deddf Priodasau (Priodasau o'r Un Rhyw) 2013 neu seremoni a gynhelir mewn unrhyw wlad arall dan y gyfraith sy'n gymwys yno. Dyddiad yr ysgariad- Mae'r dyddiad hwn ar eu Dyfarniad Absoliwt, Dyfarniad Diddymu'r Bartneriaeth neu'r Ddyfarniad Ymwahaniad Cyfreithiol. Gallwch gael copi swyddogol o'r dogfennau hyn o'r llys a'u cyhoeddodd, neu gan The Divorce Absolute Search Section, Central Family Court, 42–49 High Holborn, Llundain WC1V 6NP.

2.12 A oedd unrhyw dir wedi'i freinio yn yr unigolyn sydd wedi marw a setlwyd cyn eu marwolaeth ac a oedd dal yn dir a setlwyd er gwaethaf eu marwolaeth?

- Oedd
 Nac oedd

Atebwch y cwestiwn hwn dim ond os nad oes ysgutor i'r ewyllys yn gwneud cais

2.13 A gafodd yr unigolyn a fu farw neu unrhyw un o'i berthnasau eu mabwysiadu'n gyfreithlon i'r teulu neu o'r teulu?

- Do, **gweler nodyn 2.13**
 Naddo, **ewch i gwestiwn 3**

2.14 Nodwch enwau'r perthnasau sydd wedi'u mabwysiadu'n gyfreithiol a nodwch eu perthynas â'r unigolyn a fu farw. Nodwch a gawsant eu mabwysiadu i mewn i deulu'r unigolyn a fu farw, neu wedi'u 'mabwysiadu allan' (wedi ymuno â theulu rhywun arall).

Enw	Perthynas	Wedi'u mabwysiadu i mewn ynteu allan o'r teulu

Nodyn 2.12 - Mae'n anghyffredin i ystadau fod yn destun darpariaethau Deddf Tir Setledig 1925, ond os gwyddoch fod y ddeddf hon yn berthnasol neu os oes gennych unrhyw ymholiadau, yna ceisiwch gyngor cyfreithiol.

Nodyn 2.13 - Os bu ichi ateb Do i'r cwestiwn hwn, efallai y bydd angen ichi gyflwyno gwybodaeth ychwanegol unwaith y byddwn wedi cael eich cais.

3. Yr ewyllys ac unrhyw godisiliau – Mae’r adran hon yn ymwneud â’r ewyllys. Mae’n rhaid ichi gyflwyno’r ewyllys wreiddiol olaf ac unrhyw godisiliau a wnaed ers yr ewyllys honno, os oes rhai.

3.1 Beth yw dyddiad yr ewyllys yr ydych yn ei chyflwyno i’r llys?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2 A wnaeth yr unigolyn sydd wedi marw hefyd adael unrhyw godisiliau a wnaed ers yr ewyllys honno?

Do, **darparwch y ddogfen wreiddiol/dogfennau gwreiddiol gyda’ch cais a rhestrwch isod ddyddiadau’r codisiliau yr ydych yn eu cyflwyno i’r llys.**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Naddo

3.3 A oedd gan yr unigolyn a fu farw unrhyw ewyllysiau a wnaed y tu allan i Gymru a Lloegr?

Oedd

Nac oedd

3.4 A wnaeth yr unigolyn a fu farw briodi neu ymrwymo i Bartneriaeth Sifil ar ôl dyddiad yr ewyllys neu unrhyw godisiliau?

Do, nodwch ddyddiad y briodas neu’r bartneriaeth sifil

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Naddo

Atebwch y cwestiwn hwn dim ond os nad oes ysgutor i’r ewyllys yn gwneud cais

3.5 A oes unrhyw un o dan 18 oed yn cael unrhyw beth yn yr ewyllys neu godisil?

Oes, **noder y bydd angen nodi manylion dau geisydd yn Adran A. Cysylltwch ag Adran Brofiant GLITEF i wirio pwy sy’n gymwys i wneud y cais.**

Nac oes

Nodyn 3 – Nid oes rhaid i ewyllys fod yn ddogfen ffurfiol. Sicrhewch eich bod yn anfon yr ewyllys wreiddiol gyda’ch cais. Os na wnewch chi hyn, bydd yn oedi’r broses o ddelio â’ch cais.

Os nad ydych wedi llwyddo i ddod o hyd i’r ewyllys neu unrhyw godisiliau er eich bod wedi gwneud popeth y gallwch i ddod o hyd iddynt, ac os mai copi yn unig sydd gennych, ewch i GOV.UK (gov.uk/wills-probate-inheritance/if-the-person-left-a-will) i argraffu ffurflen PA13, neu ffoniwch 0300 303 0654 a dyfynnu ‘Ewyllys coll’ a gallwn roi gwybodaeth bellach i chi am sut i barhau â’ch cais.

Nodyn 3.2 – Codisil yw dogfen sy’n amrywio ewyllys.

3.6 Nodwch enw unrhyw ysgutorion **nad ydynt** yn gwneud y cais hwn, ac esboniwch pam.

Rhesymau dros ysgutorion yn peidio â gwneud cais:

A – Buont farw cyn yr unigolyn sydd wedi marw

B – Buont farw ar ôl yr unigolyn sydd wedi marw (nodwch y dyddiad y bu iddynt farw wrth eu henw).

C – Cadw'r hawl: maent wedi dewis peidio â gwneud cais, ond maent yn cadw'r hawl i wneud hynny nes ymlaen.

D – Ymwrthodiad: maent wedi dewis peidio â gwneud cais, ac yn rhoi'r gorau i bob hawl i wneud cais. (Cyn i chi anfon eich cais, darllenwch **NODYN RHESWM D**)

E – Atwrneiaeth: maent wedi penodi neu'n dymuno penodi unigolyn arall i weithredu fel eu hatwrnai i gymryd Grant Cynrychiolaeth ar eu rhan (bydd angen i chi hefyd lenwi Adran 5 y cais hwn). (Cyn i chi anfon eich cais, darllenwch **NODYN RHESWM E**)

F – Nid oes ganddynt alluedd i weithredu fel ysgutor.

Enw(au) llawn yr ysgutor(ion) nad ydynt yn gwneud cais	A, B, C, D, E neu F

Nodyn 3.6 – Ysgutor yw'r unigolyn cyntaf a all wneud cais am grant. Rydym angen gwybod pam nad yw unrhyw ysgutorion yn cael eu cynnwys yn y cais hwn. Mae hyn yn cynnwys unrhyw ysgutorion sydd wedi marw. **Os na fyddwch yn darparu'r holl wybodaeth bydd hyn yn arafu'r broses o ymdrin â'ch cais.**

Rheswm C

Os yw unrhyw ysgutor yn cadw'r hawl, **rhaid** i chi roi gwybod iddynt yn ysgrifenedig am y cais. Dim ond i'r bobl hynny a enwir yn geiswyr yn Adran A y rhoddir y Grant Cynrychiolaeth.

Rheswm D

Os ydych yn datgan bod ysgutor wedi rhoi'r gorau i bob hawl i wneud cais, bydd angen i ni anfon ffurflen arall atoch i'w rhoi i'r ysgutor, er mwyn iddynt ei llofnodi. Ewch i GOV.UK (gov.uk/wills-probate-interitance/if-youre-an-executor) i argraffu ffurflen ymwrthod PA15 11 neu ffoniwch 0300 303 0654 a dyfynnu 'Ymwrthod' ac mi anfonwn y ffurflen atoch.

Bydd angen i chi anfon y ffurflen ymwrthod atom gyda'r cais hwn.

Rheswm E

Os ydych yn datgan bod ysgutor yn dymuno penodi atwrnai neu fod ganddynt atwrnai yn barod, bydd angen i ni anfon ffurflen arall atoch i'w rhoi i'r ysgutor er mwyn iddynt ei llofnodi, neu bydd angen i chi ddarparu un o'r ffurflenni a grybwyllir yn Adran 5.

Ewch i GOV.UK (gov.uk/wills-probate-interitance/if-youre-an-executor) i argraffu ffurflen atwrnai PA11 neu ffoniwch 0300 303 0654 a dyfynnu 'Atwrnai' ac mi anfonwn y ffurflen atoch.

Bydd angen ichi anfon y ffurflen atwrnai atom gyda'r cais hwn. Ni chaiff atwrnai un ysgutor ac ysgutor sy'n gweithredu eu hunain wneud cais ar y cyd am

Grant Cynrychiolaeth.

Rheswm F

Os byddwch yn datgan nad oes gan ysgutor alluedd ac na all reoli ei eiddo a'i faterion ariannol, pan fyddwn yn cael y cais hwn, efallai y byddwn yn anfon tystysgrif feddygol at feddyg yr ysgutor i'w llofnodi. Os nad oes gennych dystiolaeth feddygol eisoes gan ymarferwr cymwys neu os ydych yn defnyddio Atwrneiaeth Arhosol gofrestredig, bydd angen math byr o dystiolaeth feddygol.

Ewch i GOV.UK (gov.uk/wills-probate-inheritance/if-youre-an-executor) i argraffu ffurflen PA14 tystysgrif feddygol neu ffoniwch 0300 303 0654 a dyfynnu 'tystiolaeth feddygol' ac mi wnawn anfon y ffurflen atoch.

Bydd angen ichi anfon y dystysgrif feddygol atom gyda'r cais hwn.

Ni chaiff atwrnai un ysgutor ac ysgutor sy'n gweithredu eu hunain wneud cais ar y cyd am Grant Cynrychiolaeth.

- 3.7** Mae'r sawl sy'n llofnodi isod yn datgan bod hysbysiad ysgrifenedig wedi'i roi i bob ysgutor sydd yn cadw'r hawl ac nad ydynt yn gwneud y cais hwn.

Os byddwch yn methu â rhoi rhybudd ysgrifenedig, mae'n debyg y bydd yn arafu'r broses o ymdrin â'ch cais.

- 3.8** A wnaethoch wahanu'r ewyllys at ddibenion llungopio?

- Do - esboniwch yn y blwch isod gan gynnwys pwy wnaeth ei gwahanu, pryd y gwnaethant a pham y gwnaethant hynny.

- Naddo

- 3.9** A allwch chi gadarnhau bod yr ewyllys yn cynnwys y tudalennau sydd nawr yn cael eu cyflwyno ac nad oedd unrhyw dudalennau neu ddogfennau eraill o natur ewyllysiol neu natur arall wedi'u hatodi?

- Gallaf
 Na allaf

4. Perthnasau'r unigolyn a fu farw

4.1 A wnaeth yr unigolyn a fu farw adael priod neu bartner sifil cyfreithlon sy'n ei oroesi?

Do

Naddo

4.2 Faint o'r perthnasau trwy waed a pherthnasau mabwysiadol canlynol oedd gan yr unigolyn a fu farw?

	O dan 18 oed	Dros 18 oed
a Faint o feibion neu ferched yr unigolyn a fu farw wnaeth ei oroesi?	<input type="text"/>	<input type="text"/>
b Faint o feibion neu ferched yr unigolyn a fu farw na wnaeth ei oroesi?	<input type="text"/>	<input type="text"/>
c Faint o blant y bobl a nodwyd yn 'b' wnaeth ei oroesi?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4.3 Nodwch berthynas pob unigolyn sy'n gwneud cais am y grant â'r unigolyn a fu farw. (Os ydych yn gwneud cais fel atwrnai rhywun, yna rhowch 'atwrnai')

Disgrifiad o'r berthynas

Ceisydd cyntaf

Ail geisydd

Trydydd ceisydd

Pedwerydd ceisydd

Nodyn 4.1 – Ystyr 'goroesi' ydy eu bod yn fyw pan fu farw'r unigolyn sydd wedi marw.

Nodyn 4.2 – Nodwch faint o berthnasau a oedd gan yr unigolyn a fu farw yn y blychau perthnasol. Os nad oes perthnasau, nodwch dim neu rhowch linell drwyddo.

5. Gwneud cais fel atwrnai

5.1 A ydych yn gwneud cais fel atwrnai ar ran un neu fwy o'r bobl sydd â hawl i wneud cais am Grant Cynrychiolaeth?

- Ydw, **ewch ymlaen i gwestiwn 5.2**
- Nac ydw, **ewch ymlaen i adran 6**

5.2 Rhowch enw(au) llawn yr unigolyn neu'r unigolion yr ydych yn gwneud cais ar eu rhan.

5.3 Rhowch eu cyfeiriad

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Cod post

5.4 A yw unigolyn yr ydych yn gwneud cais ar ei ran yn methu â gwneud penderfyniad ei hun oherwydd nam neu ymyrraeth â gweithrediad ei feddwl neu ei ymennydd?

- Ydy, bydd Adran Brofiant GLITEF yn gofyn am gadarnhad pellach o hyn.
- Nac ydy

5.5 A oes unrhyw un wedi'i benodi gan y Llys Gwarchod i weithredu ar ran unigolyn yr ydych yn gwneud cais ar ei ran, yn cynnwys yr hawl i wneud cais am Grant Cynrychiolaeth?

- Oes, **darparwch gopi swyddogol o'r gorchymyn llys gyda'ch cais**
- Nac oes

Nodyn 5 – os ydych yn gwneud cais ar ran mwy nag un unigolyn, rhowch yr wybodaeth y gofynnir amdani yn yr adran hon ar gyfer y bobl eraill yr ydych yn eu cynrychioli ar ddalen ar wahân. Bydd angen i ni anfon ffurflen arall atoch i chi ei rhoi i'r ysgutor i'w llofnodi, neu bydd angen i chi ddarparu un o'r ffurflenni y soniwyd amdanynt yn yr adran hon.

Ewch i GOV.UK (gov.uk/wills-probate-inheritance/if-youre-an-executor) i argraffu ffurflen atwrnai PA11 neu ffoniwch 0300 303 0654 a dyfynnu 'Atwrnai' ac mi anfonwn y ffurflen atoch.

Bydd angen i chi anfon y ffurflen atwrnai wedi'i harwyddo atom gyda'r cais hwn. Ni chaiff atwrnai un ysgutor ac ysgutor sy'n gweithredu eu hunain wneud cais ar y cyd am Grant Cynrychiolaeth.

Os oes pobl o dan 18 oed yn cael budd o'r ystad, yna bydd angen dau geisydd (neu o leiaf ddau) yn adran A. Efallai y byddwch eisiau cysylltu â'ch Cofrestrfa Brofiant leol i ofyn am wybodaeth ynghylch pwy sy'n gymwys i wneud cais.

Nodyn 5.4 – mae hyn yn berthnasol os oes ganddynt ddiffyg galluedd o dan Ddeddf Galluedd Meddyliol 2005 ac os nad ydynt yn gallu rheoli eu heiddo a'u materion ariannol. Efallai y byddwch eisiau ceisio cyngor cyfreithiol am hyn.

Os nad oes gennych dystiolaeth feddygol eisoes gan ymarferwr cymwys neu os ydych yn defnyddio Atwrneiaeth Arhosol cofrestredig bydd angen math byr o dystiolaeth feddygol. Ewch i GOV.UK (gov.uk/wills-probate-inheritance/if-youre-an-executor) i argraffu ffurflen PA14 tystysgrif feddygol neu ffoniwch 0300 303 0654 a dyfynnu 'tystiolaeth feddygol' ac mi anfonwn y ffurflen atoch.

5.6 A yw unigolyn yr ydych yn gwneud cais ar ei ran wedi penodi atwrnai o dan Atwrneiaeth Barhaus (EPA) neu Atwrneiaeth Arhosol Eiddo a Materion Ariannol (LPA)?

Ydy, **darparwch yr EPA/LPA wreiddiol (neu gopi ardystiedig gan gyfreithiwr sydd wedi'i ardystio ar bob tudalen) gyda'ch cais**

Nac ydy, **ewch ymlaen i Adran 6**

5.7 A yw'r Atwrneiaeth Barhaus (EPA) wedi'i chofrestru gyda Swyddfa'r Gwarcheidwad Cyhoeddus?

Ydy

Nac ydy

6. Byw Dramor

Sylwch – Os gwnaethoch ateb ‘Oedd’ i gwestiwn 2.8 nid oes angen i chi lenwi’r adran hon; ewch ymlaen i Adran 7.

6.1 Ym mha wlad yr oedd yr unigolyn a fu farw naill ai’n byw’n barhaol ar ddyddiad ei farwolaeth neu’n bwriadu dychwelyd i fyw’n barhaol?

6.2 Beth mae ystad yr unigolyn a fu farw yng Nghymru a Lloegr yn cynnwys?

Asedau	Gwerth

6.3 A oes dogfen ymddiried wedi’i chyhoeddi gan y llys yn y wlad lle’r oedd yr unigolyn a fu farw yn byw?

Oes, **darparwch y ddogfen swyddogol gyda’ch cais; os nad yw’n Saesneg, darparwch gyfieithiad swyddogol. Ewch ymlaen i adran 7.**

Nac oes

6.4 A oes tystysgrif olynu, tystysgrif etifeddu neu ddogfen gyfatebol wedi’i chyhoeddi gan lys neu Notari yn y wlad lle’r oedd yr unigolyn a fu farw yn byw?

Oes, **darparwch y ddogfen swyddogol gyda’ch cais; Os nad yw’n Saesneg, darparwch gyfieithiad swyddogol hefyd.**

Nac oes

Nodyn 6.3 a Nodyn 6.4 – gall y dogfennau hyn helpu i gefnogi eich cais. Os nad oes gennych unrhyw un o’r dogfennau hyn, efallai bydd arnoch eisiau ceisio cyngor cyfreithiol.

7. Treth etifeddiant

7.1 A wnaeth yr unigolyn farw ar neu ar ôl 1 Ionawr 2022?

Do. **Ewch i gwestiwn 7.2**

Naddo. **Ewch i adran 8**

7.2 Pa ffurflen wnaethoch chi lenwi?

Nid oedd gofyn i mi gyflwyno unrhyw ffurflenni i HMRC.
Ewch i gwestiwn 7.3

(Nid yw adnodd gwirio IHT yn ffurflen)

IHT400. **Ewch i gwestiwn 7.6**

IHT400 ac IHT421. **Ewch i gwestiwn 7.7**

IHT207. **Ewch i gwestiwn 7.8**

7.3 Darparwch y gwerthoedd canlynol o'r ystad ar gyfer treth etifeddiant

gwerth gros yr ystad ar gyfer treth etifeddiant

gwerth net yr ystad ar gyfer treth etifeddiant

gwerth net cymwys yr ystad

7.4 A ydych yn hawlio yn erbyn yr ystad hwn y gyfran o'r dreth etifeddiant band cyfradd sero nas defnyddiwyd gan ddiweddar briod neu bartner sifil yr unigolyn a fu farw?

Ydw

Nac ydw

7.5 Darparwch werth gros a gwerth net yr ystad ar gyfer profiant

gwerth gros yr ystad ar gyfer profiant

gwerth net yr ystad ar gyfer profiant

Ewch i Adran 9

Nodyn 7 – Cyn y gallwch wneud cais am grant profiant mae angen i chi nodi gwerth ystad yr ymadawedig. Yna mae angen i chi dalu unrhyw Dreth Etifeddiant sy'n ddyledus neu ddangos nad oes Treth Etifeddiant i'w thalu.

Darllenwch sut i nodi gwerth yr ystad a sut i roi gwybod am werth yr ystad i HMRC yn <https://www.gov.uk/prisio-ystad-rhywun-sydd-wedi-marw>

Nodyn 7.3 – Fe ddarperir y gwerth gros, y gwerth net a'r gwerth net cymwys ar gyfer IHT os bu ichi ddefnyddio'r adnodd gwirio IHT yn <https://www.gov.uk/valuing-estate-of-someone-who-died/estimate-estate-value>

Nodyn 7.4– Atebwch y cwestiwn hwn dim ond os yw gwerth cymwys net yr ystad rhwng £325,000 a £650,000

Nodyn 7.5 – Gallwch ddod o hyd i gyfarwyddyd ar sut i gyfrifo'r gwerthoedd hyn yn <https://www.gov.uk/applying-for-probate/before-you-apply>

7.6 Ydych chi wedi cael llythyr gan HMRC gyda'ch cod profiant unigryw?

Do. Y cod yn y llythyr gan HMRC oedd

Y gwerthoedd ar gyfer profiant o'r llythyr gan HMRC

Gwerth gros £

Gwerth net £

Ewch i Adran 9

Naddo. **Ewch i gwestiwn 7.7**

7.7 Darparwch y rhifau o'r **IHT421**

Blwch 3 (gwerth gros) £

Blwch 5 (gwerth net) £

Ewch i Adran 9

7.8 Darparwch y rhifau o'r **IHT207**

Blwch A (gwerth gros) £

Blwch H (gwerth net) £

Ewch i adran 9

Nodyn 7.6 – Fe anfonir y llythyr gan HMRC hyd at 20 diwrnod gwaith ar ôl i chi gyflwyno'r IHT400. Os nad ydych chi wedi cael y llythyr ar ôl 20 diwrnod gwaith, ffoniwch 0300 303 0654.

Nodyn 7.7 – Rhaid anfon Ffurflenni IHT421 ac IHT400 at HMRC yn unig.

Ar ôl eu hanfon i HMRC arhoswch 20 diwrnod gwaith cyn cyflwyno'r cais hwn am brofiant. I gael rhagor o fanylion ewch i www.gov.uk/government/publications/inheritance-tax-inheritance-tax-account-iht400.cy

Os yw'r swm ym Mlwch 5 yn fwy na £5,000 bydd yn rhaid i chi dalu ffi gwneud cais am brofiant

Nodyn 7.8 – Anfonwch yr IHT207 i GLITEF gyda'ch cais am brofiant. Os yw'r swm ym Mlwch H yn fwy na £5,000 bydd yn rhaid i chi dalu ffi gwneud cais am brofiant.

8. Treth etifeddiant pan fu farw'r unigolyn cyn 31 Rhagfyr 2021

8.1 Pa ffurflenni IHT wnaethoch chi lenwi?

- IHT205. **Ewch i gwestiwn 8.2**
- IHT400 yn unig. **Ewch i gwestiwn 8.3**
- IHT400 ac IHT421. **Ewch i gwestiwn 8.4**
- IHT207. **Ewch i gwestiwn 8.5**

8.2 Darparwch y rhifau o'r ffurflen **IHT205**.

Blwch D (gwerth gros) £

Blwch F (gwerth net) £

Ewch i Adran 9

8.3 Ydych chi wedi cael llythyr gan HMRC gyda'ch cod profiant unigryw?

- Do. Y cod yn y llythyr gan HMRC oedd

Y gwerthoedd ar gyfer profiant o'r llythyr gan HMRC

Gwerth gros £

Gwerth net £

Ewch i Adran 9

- Naddo. **Ewch i gwestiwn 8.4**

8.4 Darparwch y rhifau o'r **IHT421**

Blwch 3 (gwerth gros) £

Blwch 5 (gwerth net) £

Ewch i Adran 9

8.5 Darparwch y rhifau o'r **IHT207**

Blwch A (gwerth gros) £

Blwch H (gwerth net) £

Ewch i Adran 9

Nodyn 8.2 – Anfonwch ffurflen IHT205 i GLITEF gyda'ch cais am brofiant. Dylech gynnwys ffurflen IHT217 os yw'n berthnasol. Os yw'r swm a nodir ym Mlwch F yn fwy na £5,000 bydd rhaid i chi dalu ffi gwneud cais am brofiant.

Nodyn 8.3 – Fe anfonir y llythyr gan HMRC hyd at 20 diwrnod gwaith ar ôl i chi gyflwyno'r IHT400. Os nad ydych wedi cael y llythyr ar ôl 20 diwrnod gwaith, ffoniwch 0300 303 0654.

Nodyn 8.4 – Rhaid anfon ffurflenni IHT421 ac IHT400 i HMRC yn unig.

Ar ôl eu hanfon i HMRC arhoswch 20 diwrnod gwaith cyn cyflwyno'r cais profiant hwn.

I gael rhagor o wybodaeth ewch i www.gov.uk/hmrc/inheritance-tax-account

Os yw'r swm a nodir ym Mlwch 5 yn fwy na £5,000 bydd rhaid i chi dalu ffi gwneud cais am brofiant.

Nodyn 8.5 – Anfonwch ffurflen IHT207 i GLITEF gyda'ch cais am brofiant. Os yw'r swm a nodir ym Mlwch H yn fwy na £5,000 bydd rhaid i chi dalu ffi gwneud cais am brofiant.

9. Datganiad Cyfreithiol

Mae'r sawl sy'n llofnodi isod yn cadarnhau:

- Mai'r ewyllys olaf ac unrhyw godisiliau y cyfeirir atynt yn y cais hwn yw ewyllys a thestament olaf yr unigolyn a fu farw
- Y byddant yn casglu'r ystad i gyd
- Y byddant yn cadw manylion llawn (rhestr) yr ystad
- Y byddant yn cadw cofnod llawn o'r ffordd y mae'r ystad wedi cael ei dosbarthu
- Bod yr ystad yn 'ystad eithriedig' a bod y sawl a fu farw yn byw yn y DU (os atebwyd 'Oedd' i gwestiwn 2.8 a chwestiwn 7.5 neu 8.2)

Os bydd y Gofrestrfa Brofiant (y llys) yn gofyn i'r sawl sy'n llofnodi isod, byddant yn:

- Darparu manylion llawn yr ystad a'r ffordd y cafodd ei dosbarthu
- Dychwelyd y Grant Cynrychiolaeth i'r llys

ac yn deall:

- Y caiff y cais ei wrthod os na ddarperir yr wybodaeth (os gofynnir)
- Y gellir dwyn achos o dwyll yn erbyn y sawl sy'n llofnodi isod os canfyddir bod y dystiolaeth a ddarparwyd yn fwiadol anwir neu'n anonest

Mae'r sawl sy'n llofnodi isod yn cadarnhau y byddant yn gweinyddu ystad yr unigolyn a fu farw yn unol â'r gyfraith, a bod y cais yn gywir.

Rhaid i bawb sy'n gwneud cais am y grant (y rhai a restrir yn Adran A) lofnodi isod.

Enw'r **ceisydd cyntaf**

Llofnod

Dyddiad llofnodi

--	--	--	--	--	--	--	--

Enw'r **ail geisydd**

Llofnod

Dyddiad llofnodi

--	--	--	--	--	--	--	--

Enw'r **trydydd ceisydd**

Llofnod

Dyddiad llofnodi

--	--	--	--	--	--	--	--

Enw'r **pedwerydd ceisydd**

Llofnod

Dyddiad llofnodi

--	--	--	--	--	--	--	--

Anfonwch y ffurflen wreiddiol wedi'i llofnodi gan yr holl geiswyr gyda'r dogfennau angenrheidiol a'r taliad i: Adran Brofiant GLITEF, PO Box 12625, Harlow, CM20 9QE

Rhif ffôn 0300 303 0654

E-bost ymholiadaucymraeg@justice.gov.uk

AT DDEFNYDD SWYDDFA YN UNIG

Sut mae'r ceiswyr yn gymwys i wneud cais.

Ym mha gapasiti y mae'r unigolion hyn yn gallu gwneud cais?

- Mae'r sawl sydd wedi llofnodi yn ysgutor(ion) a enwyd yn ewyllys/codisil yr unigolyn a fu farw
- Mae'r sawl sydd wedi llofnodi yn atwrnai/atwrneiod sy'n gweithredu ar ran yr ysgutor(ion) a enwyd yn ewyllys/codisil yr unigolyn a fu farw
- Mae'r sawl sydd wedi llofnodi yn fuddiolwr/fuddiolwyr a enwyd yn ewyllys/codisil yr unigolyn a fu farw
- Mae'r sawl sydd wedi llofnodi yn atwrnai/atwrneiod sy'n gweithredu ar ran y buddiolwr/buddiolwyr a enwyd yn ewyllys/codisil yr unigolyn a fu farw
- Arall (Nodwch y rheswm dros wneud cais yn y blwch isod)